

# Clubblad

## Fischertechnikclub Nederland



**Kids Corner: Lopend FT mannetje**

**5 november 2005  
Clubdag Schoonhoven**

15e jaargang, nummer 3, september 2005

## Colofon Fischertechnikclub Nederland

**Correspondentieadres:**  
Stef Dijkstra,

K.v.K.Zaandam 40618078

**Ledenadministratie:**  
Bert Rook,

### Clubblad:

Het clubblad van de Fischertechnikclub Nederland verschijnt 4x per jaar in een oplage van 320 exemplaren voor leden van de Fischertechnikclub Nederland.

### Lidmaatschap:

Iedereen kan lid worden van de Fischertechnikclub Nederland. De contributie bedraagt € 23,- per kalenderjaar. De contributie voor jeugdleden bedraagt € 13,-. Jeugd lid geldt t/m het jaar van 18 worden. Bij aanmelding in het lopende jaar volgt betaling na rato, of toezending van reeds verschenen uitgaven in dat jaar. Opzegging: schriftelijk vóór december bij de ledenadministratie.

### Auteursrechten:

© 2005 Fischertechnikclub Nederland. Het auteursrecht op de inhoud van deze uitgave wordt uitdrukkelijk voorbehouden.

Fischertechnik® is een handelsmerk van de Fischerwerke Artur Fischer GmbH & Co. KG. Postfach 1152, 72176 Waldachtal, Duitsland.

### Bestuur:

Eric Bernhard,

Stef Dijkstra,

Andries Tieleman,

### Manifestaties:

Clemens Jansen,

Andries Tieleman,

### Redactie en layout:

Rob van Baal, Apeldoorn  
Dave Gabeler, Doetinchem  
Kees de Weerd, Arnhem  
Stef Dijkstra, 's-Hertogenbosch

### Redactieadres:

Rob van Baal,

### Internetadres:

[www.fischertechnikclub.nl](http://www.fischertechnikclub.nl)

### Drukwerk:

### Bibliotheek:

As. van Tuyl,

## Inleiding van de redactie

door Rob van Baal

De afgelopen maanden waren ondanks de vakantietijd behoorlijk druk voor de redactie. We werden geconfronteerd met het vertrek van onze sturende kracht Johan Lankheet en dat vang je niet zomaar op. Een moeilijke beslissing voor Johan, maar soms kan het niet anders. We zullen hem zeker missen; mede gezien het feit dat hij de afgelopen jaren vele van die zeer fraaie CAD-modellen produceerde waarmee ons clubblad werd opgesierd. Op bladzijde 3 vertelt Johan zelf meer over zijn besluit.



Ik heb mijzelf opgeworpen als nieuwe "trekker" van de redactie. Kopij voor het clubblad kan dus voortaan via post of e-mail naar Apeldoorn! Maar zeggen dat je iets gaat leiden is makkelijker dan het doen. Ik had dan ook niet zomaar alles één twee drie op orde. Het archief van de redactie kwam over van Johan; daarbij CD's met data en oude clubbladen; mappen met post en potentiële artikelen etc. etc. Het heeft heel wat avonden gekost om daar grip op te krijgen en ondertussen moest er natuurlijk ook nog worden gewerkt aan een nieuwe editie van het clubblad! Hoe dan ook... De redactie bestaat nu uit Dave Gabeler, Kees de Weerd, Stef Dijkstra en mijzelf en met deze groep is het toch weer gelukt een nieuw editie te vullen. Er staat verhoudingsgewijs wel veel "tekst" in en minder "techniek", maar dat maken we de volgende keer zeker goed.

Grootste artikel in dit blad is het verslag van de busreis naar de Fischerwerke. En die is zowaar voor een deel in kleur! Er was nog budget voor een extra maal een kleurenpagina en dit leek ons een geschikt moment.

Verder hebben we een verslag van het schriftelijke interview dat we met Professor Artur Fischer hebben gedaan. Een unicum voor ons clubblad! We hopen dat we met de goede contacten die hiermee zijn opgebouwd, in de toekomst meer over deze markante persoonlijkheid kunnen publiceren. De heer Fischer is in ieder geval zeer onder de indruk van wat onze club en haar leden allemaal presteren en ook het fraaie clubblad mét Duitse vertaling wordt zeer hoog gewaardeerd.

Onze reizende reporter Evert Hardendood is bij een plaatsgenoot op bezoek geweest. Een verslag hiervan staat in de rubriek "In gesprek met".

Via de "Bilderpool" op de Duitse FT Community kwamen we op het spoor van Jürgen Göttel die een "levensrad" gebouwd had met het FT mannetje. Dit model vindt u in de Kids Corner. Makkelijk te bouwen en erg grappig.

Veel lees- en bouwplezier en tot de volgende keer.

## Agenda

24-09-2005 *	FT Convention Mörshausen, Duitsland
05-11-2005	Clubdag Schoonhoven
13-11-2005 *	Modelshow Steinfurt, Duitsland
11-12-2005 *	FT Ausstellung Münster / Amelsbüren, Duitsland

\* details over de bijeenkomsten in Duitsland zijn terug te vinden op de FT Community site ([www.ftcommunity.de](http://www.ftcommunity.de)) bij het onderdeel "Events".

## Clubblad december 2005 Fischertechnikclub Nederland

De volgende editie van het clubblad verschijnt in december 2005. Kopij voor het clubblad is - als altijd - welkom. De sluitingstermijn voor kopij en advertenties is 1 november 2005.

## Van het bestuur

door Andries Tieleman

Uitgerust tijdens de vakantie en bijgekomen van de indrukken van de busreis naar de Fischerwerke, gaan we weer op weg naar de komende periode van clubdagen. Om deze tot een succes te blijven maken zijn we op zoek naar nieuwe locaties en natuurlijk ook leden die met een model willen komen. Want leuke modellen en een goede locatie maken de clubdagen tot een geslaagde dag. Weet u een locatie bij u in de buurt? Geef het door aan één van de bestuursleden en wij helpen u met de verdere opzet, of nemen de organisatie van u over als u niet weet hoe u zoiets verder moet aanpakken.

Heeft u een leuk model, laat dit ook eens aan andere leden zien door u op te geven voor een clubdag. Zonder model bent u natuurlijk ook altijd welkom om ideeën op te doen en contacten te leggen met andere leden. Veel plezier met bouwen en hopelijk zien we het resultaat daarvan op één van de komende clubdagen.

---

## Ledenadministratie

door Bert Rook

Sinds eind mei hebben we 9 nieuwe leden ingeschreven. Voor de zomer een mooi aantal! Van de nieuwe leden zijn er 2 jeugdlid. Het aantal jeugdliden van de club is dit jaar flink toegenomen. Om meerdere redenen een goede ontwikkeling.

De namen van de nieuwe leden: D. Akkermans uit Rotterdam, Martin van Passel uit Schiedam, Edwin Rotgans uit Zaandam, B. Nijsten uit Zevenbergen, Pascal de Jong uit Voorschoten, Jos van Baal uit Apeldoorn, W. Op den Camp uit Stein, André Vaute-rin uit Chardonne (Zwitserland) en H. Vink uit Tiel. Pascal en Jos zijn de jeugdliden. Welkom en tot ziens op een clubdag!

Naast deze 9 nieuwe leden hebben 6 reeds uitgeschreven leden alsnog hun contributie betaald. Het totaal aantal leden is daarmee gestegen van 269 naar 284. Een nieuw record voor onze club...

Overigens: Eén van de nieuwe leden heeft het lidmaatschap cadeau gekregen. Zoekt u een cadeau voor iemand die alles al heeft, zelfs fischertechnik, maar nog geen lid is? Een cadeau-lidmaatschap is dan een goed idee!

### Wijziging e-mailadres

Al zo'n 10 jaar gebruik ik hetzelfde e-mailadres en om dat te bereiken ben ik steeds bij dezelfde provider gebleven. Deze provider heeft nu echter aangegeven dat de oude e-mailadressen worden omgezet naar een nieuw adres. Mijn nieuwe e-mailadres wordt  
Dit e-mailadres kan per direct worden gebruikt.

---

## Bedankje

Met ingang van dit clubnummer ben ik niet meer werkzaam binnen de redactie. De werkzaamheden bleken helaas niet meer verenigbaar met de werkdruk die mijn huidige baan met zich meebrengt.

Vanaf 1995 heb ik deel uitgemaakt van de redactie. De toenmalige hoofdredacteur Frans Leurs vroeg me destijds om eens een redactievergadering bij te wonen. Schoorvoetend heb ik toen ja gezegd en er de eerste vergadering maar zo'n beetje bijgezet. In de tijd daarna heb ik steeds meer redactionele werkzaamheden op me genomen; wat stukjes redigeren, bijwerken en af en toe een stukje schrijven (moeilijk hoor, maar leerzaam). Later ben ik begonnen om met behulp van AutoCad tekeningen te maken van modellen die ons toe werden gestuurd door clubleden of die op clubdagen werden vertoond. Voor de Kids Corner ben ik de modellen in bouwfasen gaan tekenen zodat ook de beginnende bouwers ze gemakkelijk konden nabouwen.

Zeker in de beginperiode van het Cad-tekenen kostte dat zeer veel tijd, de ft-onderdelen waren immers nog nooit in AutoCad getekend. Talloze avonden heb ik daardoor met een schuifmaat in de hand achter de pc doorgebracht waarbij elk onderdeel werd opgemeten, uitgetekend en ondergebracht in een Cad-bibliotheek.

In 2001 stopte Frans Leurs met zijn werk binnen de redactie en nam ik het stokje over. Vanaf toen was ik verantwoordelijk voor het invullen en verschijnen van het clubblad. Waarbij vermeld moet worden dat ook onze internetsite, die drijft op Kees de Weerd, wordt beheerd door de redactie.

Alle jaren dat ik voor de redactie heb gewerkt heb ik dit met plezier gedaan. Vooral dankzij de hulp van alle huidige en vroegere redactieleden en niet te vergeten de vele clubleden die bereid waren om modellen, artikelen of tips aan te leveren of hand- en spandiensten te verrichten.

Ik dank jullie allen hartelijk en wens jullie nog veel gezondheid en plezier toe binnen en buiten de club. En oh ja, het stokje ligt nu in de handen van Rob van Baal. Ik wens hem veel succes.

De fischertechnikclub Nederland, voor u en door u.

Groet, Johan Lankheet

## Kids Corner: Levensrad

Model Jürgen Göttel, door Rob van Baal

Het vinden van een leuk model dat kinderen kunnen nabouwen is niet altijd even makkelijk. Johan Lankheet had echter weer eens zitten grasduinen op de FT Community site en stuitte daar op een eenvoudig maar toch heel leuk model van Jürgen Göttel: Het Levensrad met het Fischertechnik Mannetje (ook wel bekend als Tommy Techniek).

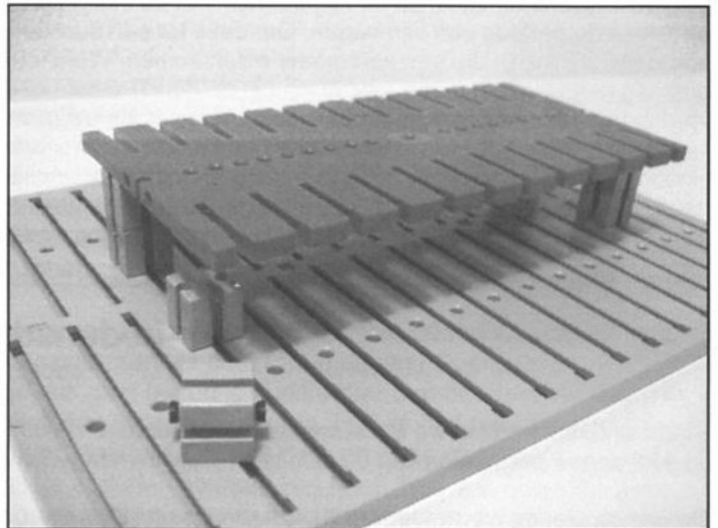
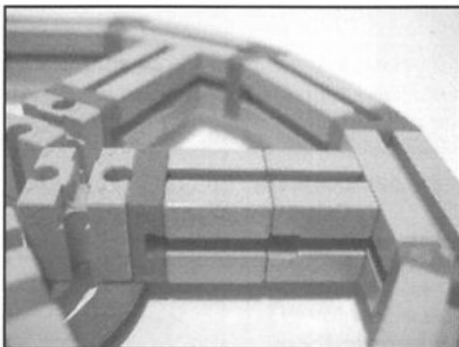
Hoe gaat het in zijn werk? Bouw een soort cilindervormig rad en monteer aan de binnenkant beelden van het FT mannetje, van opeenvolgende stappen van een loopbeweging. Het rad zelf moet openingen hebben waardoor naar binnen gekeken kan worden. Die moeten allemaal even groot zijn en op gelijke afstand van elkaar. Het rad moet soepel draaiend worden vastgemaakt op een onderstel. Verder hebben we een lichtbron nodig die van boven op de beelden schijnt. Dat kan een (zak)lamp zijn maar er kan ook met invallend buitenlicht worden gewerkt.

Door nu het rad te laten draaien en tegelijkertijd door de openingen naar de verlichte beelden te kijken zullen alle beelden één voor één te zien zijn. De gesloten delen tussen de openingen zorgen voor flickering tijdens het kijken. Door echter te focussen op de lichtbron en het rad voldoende snelheid te geven ziet ons oog niet meer de flickeringen van wel/geen openingen meer en worden de beelden aan de binnenkant van het rad ook ervaren als ware het één vloeiende beweging: Het FT mannetje lijkt te lopen!

Het rad kan gebouwd worden zonder aandrijving. Door er een goede slinger aan te geven is het effect tijdelijk zichtbaar. Beter is het om er een motor op aan te sluiten. Dan kan een mooie constante loopbeweging worden verkregen. Een powermotor aansluiten geeft dermate veel omwentelingen dat onze FT man bijkans zijn benen verliest. Sluit er dus in ieder geval een spanningsregelaar tussen om de snelheid in toom te houden. Uiteindelijk heb ik er zelf een "oude" grijze motor op aangesloten en met nog enkele vertragingen geeft dit bij topsnelheid van de motor een rustig lopend mannetje. Experimenteer gerust zelf met motoren en tandwielen om de snelheid naar keuze te regelen.

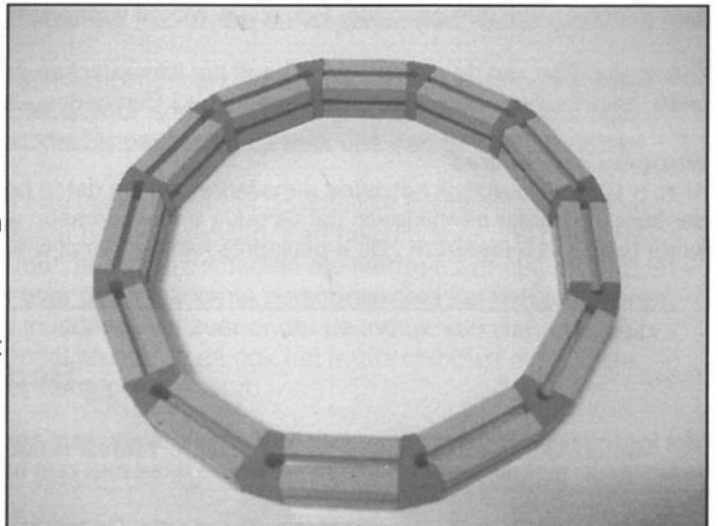
Rest mij nog een woord van dank te richten aan Michael Samek ([www.3dprofi.de](http://www.3dprofi.de)). Michael is de leverancier van de beelden met opeenvolgende loopbewegingen. Eigenlijk is dat wel het vervelendste om te maken bij zo'n model. Deze beelden heb ik dusdanig voorbereid voor het model dat ze nu de goede hoogte en breedte hebben om vastgezet te kunnen worden in het model. Je kunt de schaar in het clubblad zetten om ze uit te knippen, maar het lijkt mij verstandiger om even een kopie te maken!

Veel plezier met het bouwen.



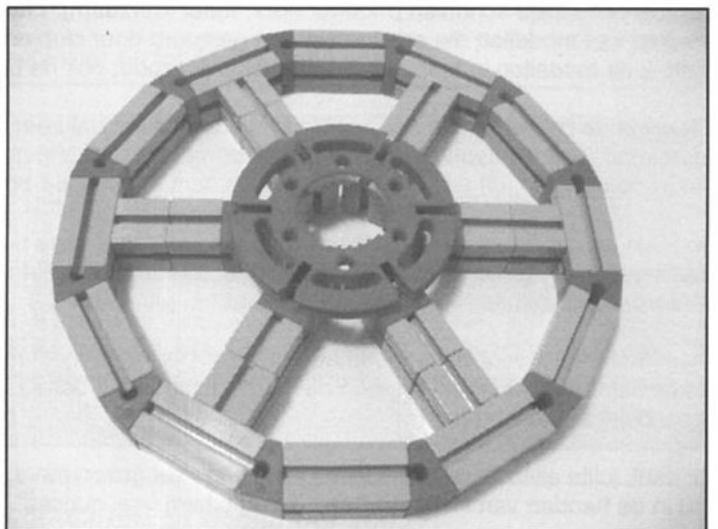
### Stap 1:

Zet een grote bouwplaat op vier hoeken vast op een stevige grondplaat.



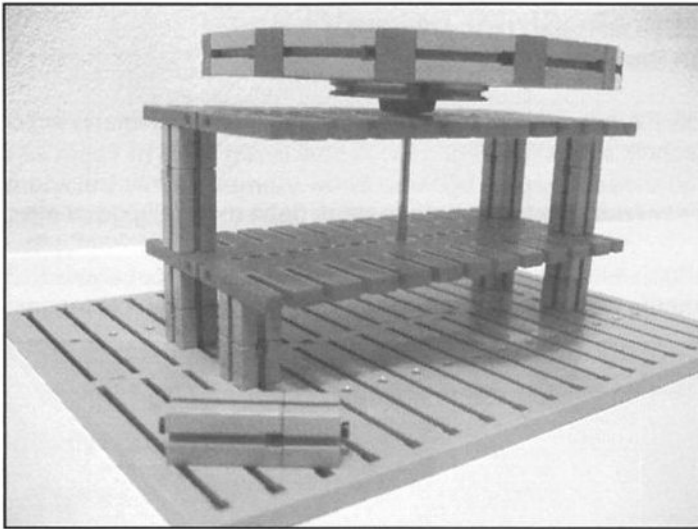
### Stap 2:

Maak een ring van bouwstenen 30 en hoeksteen 60.



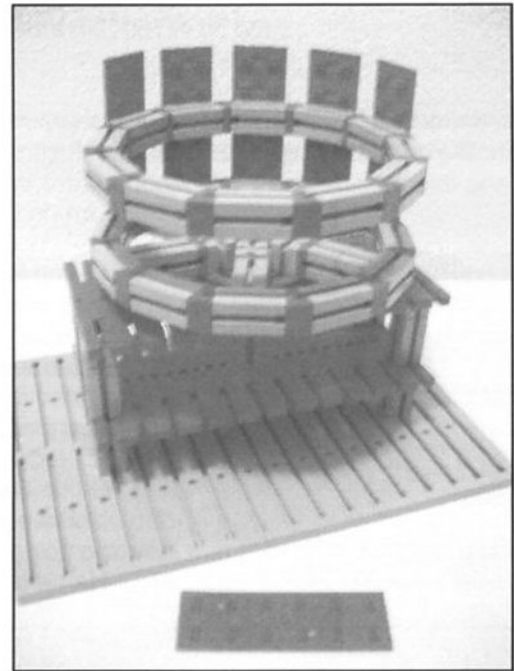
### Stap 3:

Maak nog zo een ring en zet die vast aan een draaischijf. Zie foto links voor detail over bevestiging.



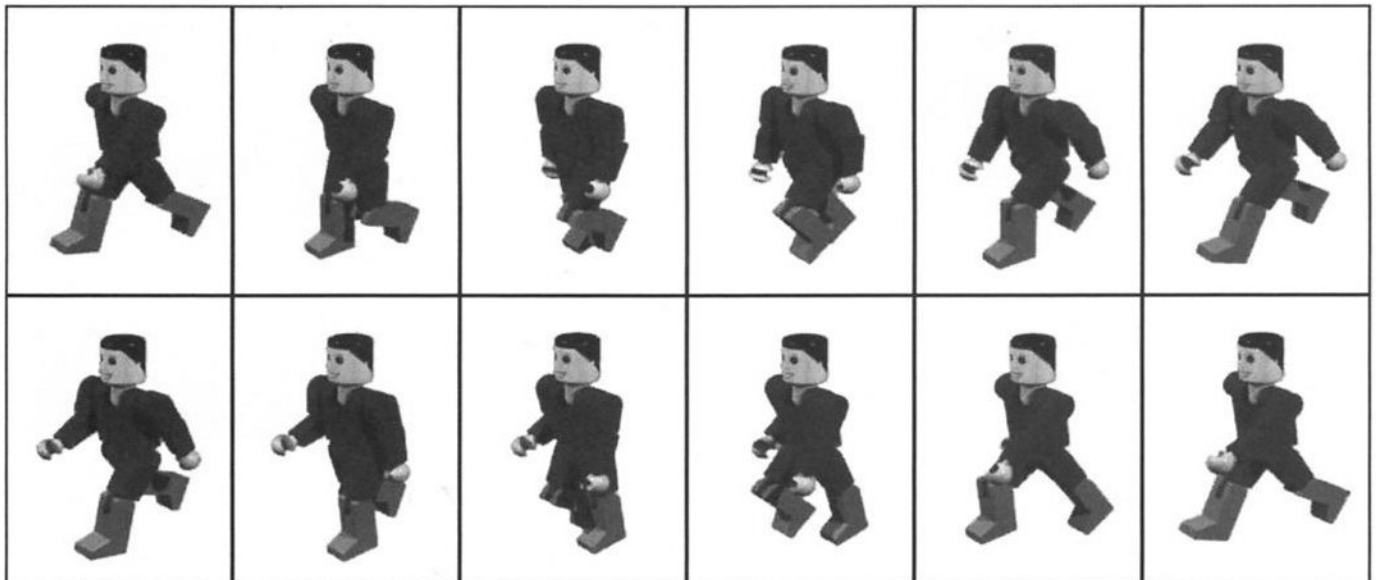
**Stap 4:**

Monteer een as 80 aan de draaischijf. Bouw een tweede verdieping op de bodem uit stap 1. Steek de as door beide grondplaten. Hiermee kan de as trillingsvrij draaien.



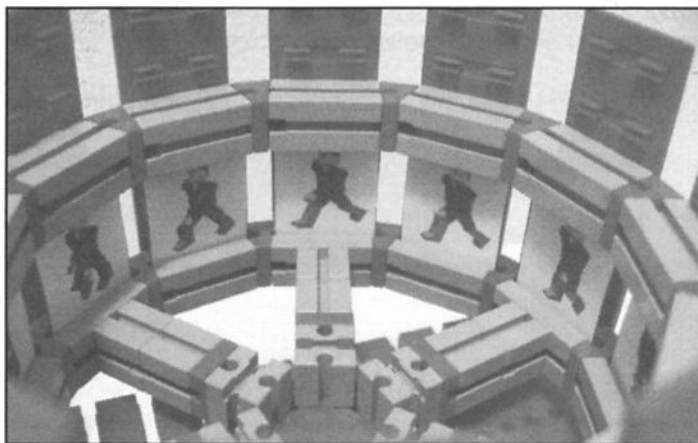
**Stap 5:**

Maak de ring uit stap 2 vast met de ring uit stap 3 door deze te verbinden met structuurplaten (30x90). Mocht je die niet hebben, dan moet je aan de buitenkant van beide ringen extra bouwstenen vast maken en die steeds met een rode paneelsteen (30x30) verbinden. De bouwstenen aan de binnenkant blijven dan vrij om de plaatjes in vast te zetten.



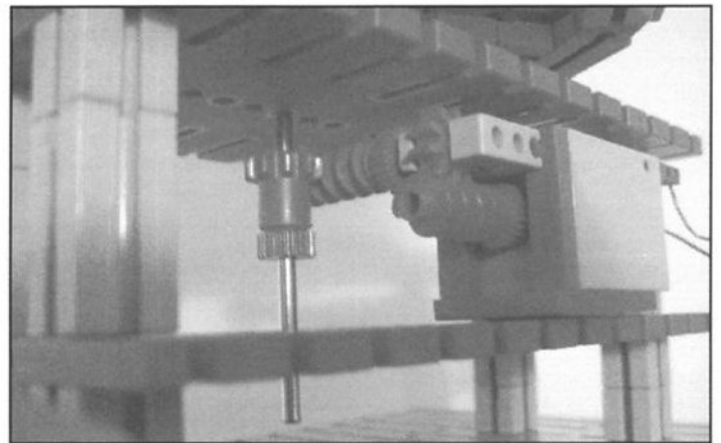
**Stap 6:**

Knip (van een kopie) de plaatjes van de lopende FT man los. Zorg dat je de plaatjes op volgorde houdt.



**Stap 8:**

Zet de plaatjes op hun plaats. Het rad is nu klaar.



**Optioneel:**

Voorzie het rad van motorisering.

## Vertaalhulp gevraagd!

door Rob van Baal

Velen onder ons kennen de Duitse website van de Fischertechnik Community: <http://www.ftcommunity.de>. Dit is een erg grote site die ontzettend veel te bieden heeft voor elke Fischertechnik fan.



Om de site nog attractiever te maken willen de makers deze meertalig gaan maken. Vooralsnog staan Nederlands en Engels op de planning. Dat betekent echter dat er nogal wat vertaalwerk gedaan moet worden. Vertaalwerk dat zonder hulp nooit zal gaan lukken!

Markus Mack en Sven Engelke, de makers van deze site, zoeken daarom personen die willen helpen bij het vertaalwerk. Lijkt je dit wat, meld je dan aan via een mail en vermeld daarbij naar welke taal je zou kunnen vertalen.

Stuur je mail naar \_\_\_\_\_ of \_\_\_\_\_ Markus of Sven nemen dan contact met je op om verdere details af te stemmen.

Namens Markus en Sven alvast hartelijk dank voor de medewerking.

## Meccano in Speelgoedmuseum Deventer

door Rob van Baal

Het Speelgoedmuseum in Deventer heeft een zeer grote vaste collectie mechanisch speelgoed waaronder ook een grote treinenverzameling. Ook is er een verzameling optica-speelgoed (toverlantaarns ed.). Tot begin volgend jaar is er een speciale expositie over Meccano in dit museum. Een leuk uitje dus voor de Fischertechnik fan en (klein)kinderen!

Onderstaande tekst komt van de website van het museum: [www.deventermusea.nl](http://www.deventermusea.nl).

Het is al ruim honderd jaar geleden dat Frank Hornby het bijzonder populaire constructiespeelgoed Meccano heeft ontworpen. Dit kleurrijke metalen speelgoed is het onderwerp van de zomertentoonstelling die te zien is van 11 juni 2005 t/m 29 januari 2006. De expositie zal voor een groot deel bestaan uit de collectie van Henk Brouwer, groot Meccanoverzamelaar. Een grote hijskraan, een uniek kastje voor de onderdelen van dit metalen speelgoed en vele andere modellen en hulpstukken zullen hier gepresenteerd worden.



Toen hij nog in zijn schuurtje zat te schaven en te schuren, kon Hornby niet bevroeden hoe populair zijn Meccano zou worden. Hij bedacht als cadeau voor zijn kinderen speelgoed van metaal, waarmee je met bouten en moeren de meest fraaie constructies kon maken. Van bruggen en hijskranen tot machines en draaimolens. De eerste dozen die op de markt kwamen (serie 0 t/m 3) bevatten strippen, assen en wat plaatwerk. Hierna volgden dozen met hoekbakken, tandwielen en staalplaten, die door technisch aangelegde jongens werden omgetoverd tot de meest bijzondere modellen. Pas in 1977 verscheen voor het eerst een meisje op de dozen!

Aanvankelijk werd Meccano vervaardigd uit blik, ondergedompeld in zuur en tenslotte, blank gevernist. Rond 1926 werden de Meccano-onderdelen rood en groen, om in de jaren erna nog dikwijls van kleur te veranderen. De tentoonstelling toont aan de hand van vele modellen de geschiedenis van dit speelgoed. Je kunt in de expositie zelf echte Meccano-constructies in elkaar zetten!

Mocht je interesse hebben in een bezoek:  
Speelgoedmuseum Deventer, Toegang volwassenen: €2,30;  
kinderen €1,00. Openingstijden: maandag dicht; dinsdag t/m zaterdag  
van 10-17:00 uur; zon- en feestdagen van 13-17:00 uur.



# Verslag van de Busreis naar de Fischerwerke

door Rob van Baal

Woensdagavond 25 mei. Nog snel even mijn spullen klaarleggen voor de komende dagen. Wat neem je allemaal op zo'n reis mee? In ieder geval laad ik twee sets batterijen helemaal door zodat mijn fototoestel het niet zal begeven. De memorycard van de camera wordt geleegd en een reserve opgesnord. Je weet maar nooit! Het weerbericht meldt goed en zelfs heel warm weer dus de korte broek kan mee in de tas.

Donderdagochtend 5:45 uur gaat de wekker af. Snel ontbijten en afscheid nemen en om 6:15 uur in de bus richting het station. Het is buiten nog erg rustig en de bus is dan ook snel bij het station. Dat wordt nog even wachten op de trein naar Utrecht.



Opstappen in Utrecht

Ik had met Johan Lankheet afgesproken samen te reizen, maar de trein die komt voorrijden is zo lang dat ik maar op mijn plekje blijf zitten tot Utrecht. In Utrecht aangekomen blijken er al veel clubleden bij het verzamelpunt te zijn. Ook onbekende gezichten. Leuk om daar kennis mee te maken. De bus is mooi op tijd en de bagageruimte wordt maar voor een klein deel gevuld. Da's mooi, want dan is er op de terugweg ook véél ruimte om FT mee terug te nemen...

De reis naar 's-Hertogenbosch verloopt met enig opont-houd. Er zijn files op de A2 en ook in 's-Hertogenbosch zelf zorgen wegwerkzaamheden voor vertraging. De bus wordt zelfs over het fietspad omgeleid en kan zich ternauwernood door een fietstunnel van 3.50 meter hoogte wurmen. Gelukkig kan de bus zichzelf 15 centimeter laten zakken (luchtvering) en komt het nog net goed. Om 9:15 uur wordt het station bereikt. De opstappers hebben er dan een half uur wachten opzitten. De bus raakt nu al aardig vol. Er zijn nog maar enkele stoelen vrij.

De laatste stop is in Eindhoven. Ook hier weer problemen: de bus rijdt zich vast op het parkeerterrein en vervolgens blokkeert een vrachtauto de enige toegangsweg. Ook dit wordt weer opgelost en uiteindelijk stappen hier de laatste twee leden op.

Tijdens de reis stelt de chauffeur zich voor: Noem me maar gewoon Jan. Da's makkelijk. Jan blijkt een doorgewinterde buschauffeur die gisteravond hoorde dat-ie vandaag met een groep volwassenen die met "plastic steentjes spelen", drie dagen naar het Zwarte Woud moet. De toon is gezet en gezellig wordt de reis voortgezet. Ondertussen blijkt Tim van Velsen zijn roeping te hebben gevonden in de buscatering. Hij voorziet de hele weg iedereen van koffie, thee, limonade, bier en andere dranken en staat en loopt meer in het gangpad dan dat-ie op zijn stoel zit!

Even na Karlsruhe verlaten we ter hoogte van Rastatt de snelweg en volgen we een prachtige route midden door het Zwarte Woud. We passeren vele idyllische dorpjes die prachtig in het dal en op de berghelling zijn gesitueerd. Ook loopt er langs dit traject een spoorbaan die met regelmaat een tunnel induikt. Het lijkt wel of we in een modelspoorbaan rondrijden!

De routeplanner van chauffeur Jan stuurt 'm over een weg waar hij met zijn bus helaas niet in mag vanwege te hoge as-druk. Dus rijden we nog maar een extra stuk om door het prachtige bosgebied om bij onze Gasthof te komen. Niemand die dat erg vindt.

Rond 19:00 uur arriveren we op onze bestemming: Gasthof Waldgericht in Aach. De kamers worden verdeeld en we blijken met iets te veel personen te zijn dan er capaciteit is... Een tiental personen wordt in de nabij gelegen dependance ondergebracht; twee personen krijgen een slaapplek elders in het dorp. Iedereen verfrist zich en rond 20:00 uur vloeien het bier en de wijn al rijkelijk en wordt het diner in de Gasthof genuttigd. De bar blijft tot diep in de nacht open voor onze groep. De drankomzet is weer prima!

Al vroeg gaat de wekker. Snel naar de ontbijt tafel want vandaag gaat het gebeuren: Het bezoek aan de Fischerwerke. Iets voor 09:00 uur zit iedereen met een volle buik in de bus en



Gasthof Waldgericht in Aach

vertrekken we richting Waldachtal. De hele groep wordt voorzien van naamplaatjes zodat we elkaar makkelijk bij naam kunnen aanspreken.

Waldachtal blijkt zeer dichtbij te zijn en met een kwartier staan we voor de poort van de fabriek. Daar staat Bianca O'Sullivan van de Fischerwerke ons al op te wachten. Zij begeleidt de bus naar de ingang van de kantine/restaurant alwaar we kennis maken met diverse Duitse bezoekers die zich ook voor deze dag hebben aangemeld. Er blijken 55 Duitse bezoekers te komen. Samen met onze groep zijn we dus met een kleine 100 man die vandaag de fabriek komen bezoeken.

Onder het genot van koffie, thee en frisdrank worden er vele handen over en weer geschud. Duitse en Nederlandse fans blijken elkaar redelijk goed te kennen. Ook de heer Pettera zien we weer en ik ontmoet zelf een FT fan uit Berlijn waar ik via Ebay eens iets van had gekocht. Grappig!

We hebben uitgebreid de tijd om de opgestelde vitrines met de vele Fischertechnik producten te bekijken. Dit bedrijf blijkt heel wat meer te produceren dan alleen Fischertechnik. Dat wordt mij langzaam wel duidelijk. Druk is het in de "Lehrsaal" waar een hele wand is ingericht met de geschiedenis van het bedrijf en Artur Fischer in bijzonder. Er ontstaan hier en daar zelfs wachtrijen om goede foto's te maken.

Rond 10:00 uur houdt Laurentz Wohlfarth een algemeen welkomstwoord in de "Lehrsaal". De heer Wohlfarth is de bedrijfsleider verkoop en marketing van Fischertechnik binnen de Fischerwerke en hiermee zogezegd "de baas" van Fischertechnik. Alle bezoekers worden van harte welkom geheten en men is vanuit de Fi-



**Welkomstwoord door de heer Laurentz Wohlfarth**

scherwerke zeer vereerd dat wij in zo grote getale naar Waldachtal zijn gekomen. Artur Fischer is zelf helaas op vakantie en kan ons niet met een bezoek vereren. De heer Wohlfarth praat ons verder bij over de Fischerwerke en de positie van Fischertechnik daarbinnen. Tegenwoordig werken er wereldwijd 3500 mensen bij de Fischerwerke en er wordt een omzet gedraaid van 500 miljoen euro over de bedrijfsonderdelen Pluggen, Automobielpullen en Fischertechnik. Fischertechnik zelf maakt met 20 me-

dewerkers maar een klein deel uit van die totale omzet, maar zorgt tegelijk wel voor de grootste naamsbekendheid!

We worden ook voorgesteld aan Bianca O'Sullivan die verantwoordelijk is voor de internationale verkoop van Fischertechnik en het FanClub blad leidt en aan Volker Simon die verantwoordelijk is voor de PR en communicatie Fischerwerke breed.

Vervolgens beginnen de rondleidingen. Deze zijn zowel op het fabrieksterrein zelf als bij een aanleverancier. Aangezien de groep te groot is om in één maal rond te leiden, wordt deze opgedeeld in een groep Nederlanders en Duitsers. Wij gaan eerst naar de aanleverancier en doen de Fischerwerke op de middag; de groep Duitsers doet het net andersom en begint met de rondleiding op het eigen terrein.

De heer Wohlfarth begeleidt onze groep. Hij wijst de chauffeur de weg naar het bedrijf "Hesa Kunststofftechnik" in Horb. Een plaatsje dicht bij Waldachtal. De reis duurt dan ook niet lang. We worden door de heer Wohlfarth voorgesteld aan de eigenaar van Hesa, de heer Helmut Sassnowski. Die nodigt ons uit een kijkje te nemen in zijn bedrijf waar diverse spuitgietmachines staan opgesteld en waar op dit moment diverse machines 7 x 24 uur Fischertechnik onderdelen aan het produceren zijn. Vooralsnog wordt alle Fischertechnik vanwege de volledige uitnutting van de eigen (Fischerwerke) productiecapaciteit voor het produceren van pluggen, uitbesteed aan derden maar dit zal zeer waarschijnlijk weer terug naar de Fischerwerke gaan zodra de capaciteit van de eigen spuitgietmachines is uitgebreid.



**Overzicht van de spuitgietmachines bij Hesa**

En dan het moment van de waarheid: We mogen zelf vrij rondkijken in de fabriekshal en getuige zijn van de geboorte van vele nieuwe bouwstenen. Een gekke gewaarwording. Datgene wat je zo voor gewoon aanneemt dat het in een nieuwe doos zit, moet toch ergens vandaan komen. En nu zien we het voor onze neus gebeuren.

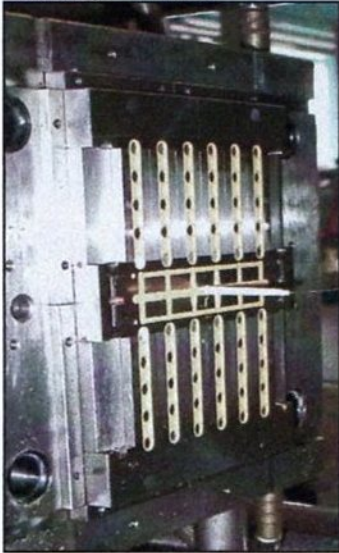
De spuitgietmachines worden met polyamide korrels (nylon) als grondstof gevoed. Het basismateriaal voor





**Basismateriaal voor Fischertechnik onderdelen.  
De inzet toont een zak met rode korrels.**

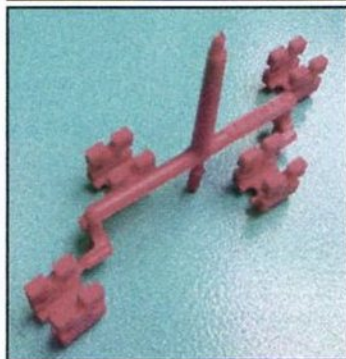
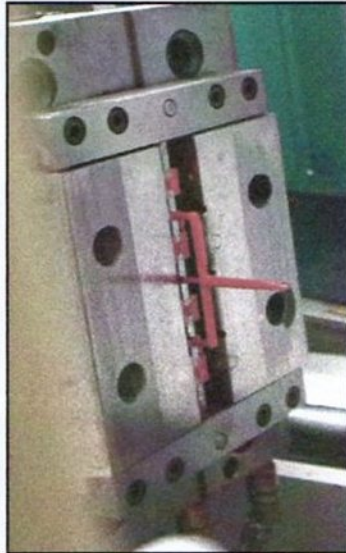
rode onderdelen zijn blanke korrels. Door toevoeging van een klein percentage (1,2%) rode polyamide korrels wordt de rode eindkleur met de juiste helderheid bereikt. Voor gele onderdelen daarentegen worden al meteen gele korrels gebruikt. De korrels worden tot boven de 250 graden verhit waarna de vloeibare substantie onder hoge druk in de mal wordt geperst. Daar wordt het gekoeld tot 80 graden en dan opent de mal zich, waarna met vernunftige bewegingen de onderdelen worden uitgeworpen en wat restanten in de afvalbak vallen. De onderdelen moeten daarna 4 uur uitharden. En dat proces herhaalt zich continue. Een medewerker van Hesa is in de weer om de voorraad grondstoffen van de machines op peil te houden, met regelmaat kwaliteitscontroles uit te voeren en de volle bakken met onderdelen af te voeren. Je wordt er hebbertig van als je dat ziet.



**Linksboven: zojuist zijn  
12 statika-spanten ge-  
maakt.**

**Rechtsboven zojuist zijn  
4 rollagers gemaakt.**

**Rechts: In detail is te  
zien in welke vorm de  
rollagers in de mal  
gegoten zijn.**



**Bakken vol met duizenden exemplaren van een onder-  
deel.**



In een naastgelegen deel van de fabriekshal liggen op diverse schappen een grote verzameling spuitgietmallen. Elke mal heeft een zakje met daarin enkele FT onderdelen die met de mal gemaakt kunnen worden. Dit moet een fortuin waard zijn! En dit zijn nog lang niet alle mallen; de meeste liggen opgeslagen bij de Fischerwerke zelf. Hier liggen alleen die mallen van de onderdelen die bijgemaakt moeten worden. Een mooi gezicht om te zien.



**Boven: Mallen van  
verschillende FT  
onderdelen.**

**Rechts: Een stella-  
ge vol met kisten  
met mallen.**



Die mallen zijn ook weer verschillend van grootte. Logisch natuurlijk want niet elk onderdeel is even groot. Maar wat ook speelt is de vorm van een onderdeel. Een tandwiel is bijvoorbeeld vrij makkelijk; maar een basis bouwsteen 15 of 30 heeft aan vier kanten én aan de onderkant ronde uitsparingen. Zie dat maar eens in één maal te gieten. Hoe "moeilijker" het onderdeel; hoe ingewikkelder de mal. Daarom staan er ook verschillende spuitgietsmachines die "minder" en "meer" kunnen.

De mallen worden allen in eigen beheer door medewerkers van de FT Werke gemaakt. Er is een eigen team van ingenieurs die voor alle bedrijfsonderdelen (pluggen; auto-motive en FT) het beheer over bestaande mallen voert en nieuwe ontwerpt en maakt. Zo blijft alle kennis binnenshuis. Meer hierover bij het verslagdeel over de rondleiding door de Fischerwerke.

De drukke agenda eist dat de groep na een half uur weer afscheid neemt van dit continue geboorteproses van FT onderdelen. Moeizaam worden de laatste clubleden uit de hal gehaald en de bus in gedirigeerd. Iedereen is opgetogen over het feit dat we dit hebben mogen aanschouwen.

Chauffeur Jan stuurt de bus weer terug naar Waldachtal. Daar wordt de groep losgelaten bij een "oude woning" die bij nadere beschouwing het privé museum van Artur Fischer blijkt te zijn. Deze woning is normaliter niet voor het

publiek geopend, maar voor dit soort gelegenheden gaat de deur van het slot. Buiten staan voor het publiek enkele vitrines met producten van de Fischerwerke waaronder ook FT. Binnen vinden we een brede verzameling spullen uit het leven van Artur Fischer. Op de eerste verdieping staan de producten die hij heeft geproduceerd opgesteld in vele vitrines. Daarbij natuurlijk ook enkele vitrines vol met FT. De grote groep wil natuurlijk alles goed zien en het is dan ook schuifelen en wachten tot je erbij kunt. In de vitrines met FT blijkt een groot deel van de collectie te staan. Veel herkenning bij iedereen. Niet iedereen heeft echter door dat er ook enkele prototypes van de FT bouwsteen tussen liggen. Unieke stukken die ik tot op heden nergens heb gezien.

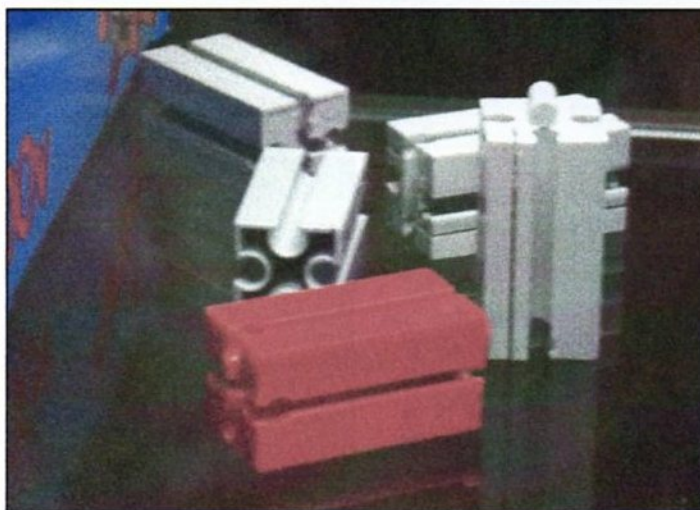


**Boven: Grote drukte bij de vitrines met FT binnen in het Artur Fischer museum.**

**Onder: Unieke (prototypes?) van de basisbouwsteen. Let op de vele ronde en overdwarse uitsparingen. Er is ook een basisbouwsteen in het rood!**



**Boven: Artur Fischer museum.  
Onder: De FT vitrine bij het museum.**



Bij het naar buiten gaan valt op dat dit huis zowaar aan de Artur-Fischer Straße staat! In Nederland moet je eerst overleden zijn voordat jouw naam een straatnaambord mag sieren. Hier worden de levenden al geëerd met zoiets.



Van het museum naar de Fischerwerke is slechts enkele minuten. Daar aangekomen is de keuken geopend voor de lunch: Schnitzel met friet en salade. Dat gaat er goed in! Prima verzorgd allemaal.

Rond 13:00 uur begint het middagdeel. Eerst wordt er door PR man Volker Simon een groepsfoto gemaakt. Alle bezoekers te samen worden daarvoor opgesteld zodat het getal 40 wordt gevormd en dan volgen diverse "even lachen" momenten. Deze foto's zullen in de eerstvolgende FanClub nieuws worden gebruikt.



**Groepsfoto waarbij het getal 40 wordt uitgebeeld.**

Dan gaat het verder met de rondleidingen. De groep Nederlanders is nu aan de beurt voor de rondleiding over het terrein van de Fischerwerke. De persoon die de rondleiding leidt, werkt niet bij de Fischerwerke in de fabriek, maar doet speciaal voor personen en groepen de rondleidingen. Hij weet dan ook alles tot in detail te vertellen. Helaas voor ons was er gisteren een landelijke feestdag in Duitsland waarbij deze vrijdag als brugdag is aangemerkt. De hele fabriek ligt dus stil. We zullen de verschillende machines helaas niet in bedrijf zien. Maar goed, dat mag de pret niet drukken.



**De fabrieksvoorraad FT onderdelen.**

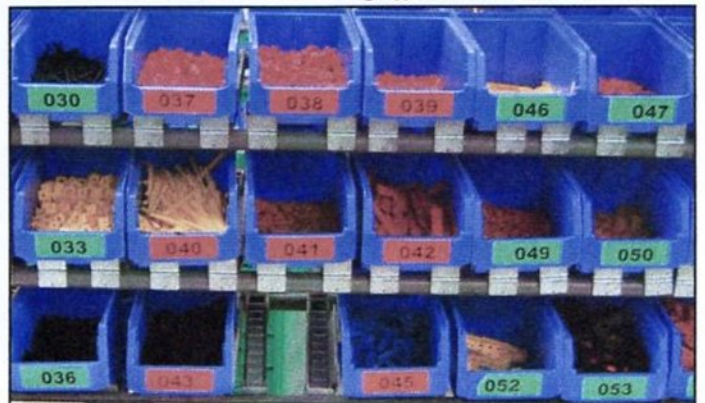
We beginnen in de ruimte waar onze groep direct aan zijn trekken komt: In de eerste hal staan in stellages allemaal kratten opgesteld elk gevuld met één soort Fischertechnik bouwsteen. Zo ver je kunt kijken staan de kratten opgesteld. Het zijn dezelfde kratten als die we vanochtend gezien hebben bij de firma Hesa; waar de onderdelen uit de spuitgietmachines in vielen. Heel erg vervelend dat we er niet even in mogen graaien...



Aansluitend aan deze stellages is een gebied ingericht waar de FT dozen worden klaargemaakt. Speciaal voor ons is er vandaag toch een groepje medewerkers naar de fabriek gekomen om te laten zien hoe dit in zijn werk gaat. Afhankelijk van de doos die moet worden gevuld, worden de onderdelen vanuit de grote voorraadkratten in blauwe "grijpbakken" geplaatst die rond een "vulplaats" staan opgesteld. Deze blauwe bakken hebben elk een nummer dat correspondeert met uitsparingen in de "vulplankjes". Per doos is dus een aparte lijst samengesteld in welke blauwe bak, welk onderdeel moet worden gelegd om de doos uiteindelijk goed gevuld te krijgen.



**Boven: Medewerkers aan het werk bij de "vulplaats".  
Onder: Detail "grijpbakken".**



Per doos zijn er diverse vulplankjes. Dit hangt af van hoeveel onderdelen er verpakt moeten worden. Elk onderdeel is exact zoveel keer uitgefreesd in de vulplankjes als nodig in een doos. Bij de uitsparing staat groot het nummer



van de vulbak en in het klein nogmaals een plaatje van het onderdeel en het echte nummer waaronder we deze kennen uit de catalogus. Op deze manier worden de plankjes gevuld en vervolgens omgekiept boven in de trechter van een machine die alles in een zakje verpakt. Deze zakjes worden vervolgens in de bouwdozen gestopt. Elk zakje in de doos correspondeert

dus met een vulplankje. Mocht je weer eens een nieuwe doos openen, dan moet je daar maar eens op letten. Als laatste handeling wordt er een brochure toegevoegd en een kaartje met een code die aangeeft wanneer de doos



**Boven:** Vulplankje wordt omgekiept en de verpakkingmachine.

**Inzet rechts:** De onderdelen in plastic verpakt.



is gevuld en dan kan alles dicht en door de sealmachine. Vandaar gaat het in de voorraadkarren die verderop in de zaal staan. Ook hier ontstaat weer zo'n hebbertig gevoel, maar iedereen houdt zich sterk.

*Eigenlijk mochten we dit verpakkingproces en de magazijnen niet fotograferen, maar de redactie heeft speciaal voor het clubblad hiervoor toch toestemming gekregen!*

*Van de rest van de rondleiding hebben we helaas geen foto's en zult u het met het verhaal moeten doen.*



**Boven:** Alle zakjes worden verdeeld over de bekende witte bakken en vervolgens in de doos geschoven. Nog wat papierwerk erbij en alweer een doos klaar voor de sealmachine...

**Onder:** Dit deel van het magazijn staat afgeladen vol met karren, klaar voor distributie over de hele wereld.

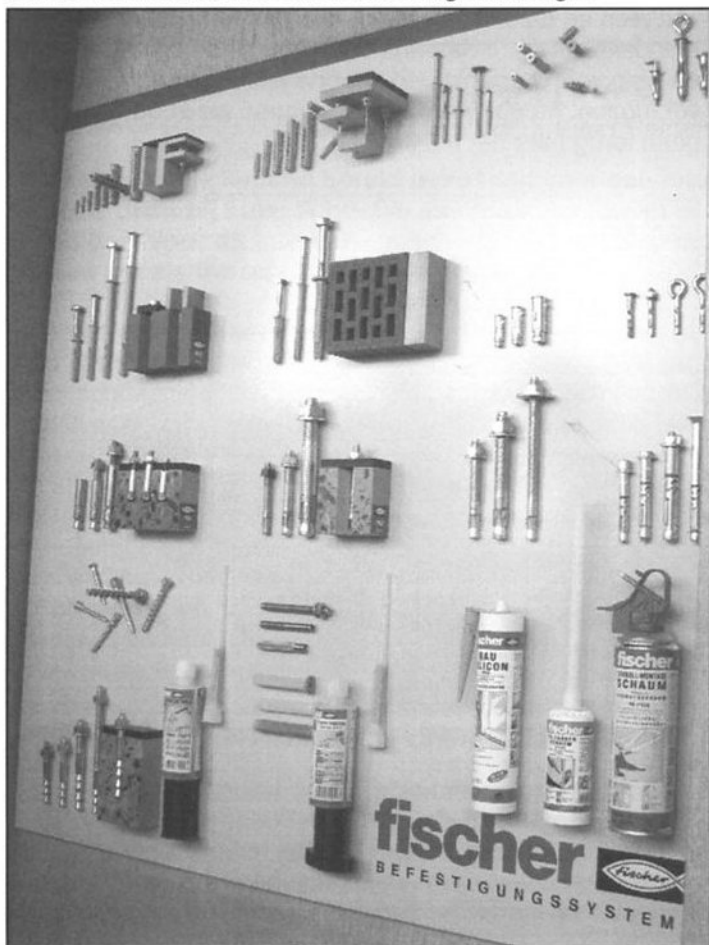


Van de FT zaal gaat het verder naar de portiersloge, alwaar iedereen wordt voorzien van een headset met ontvanger. Op deze manier kan iedereen de gids –met microfoon en zender- goed horen. Een must voor als de fabriek echt in werking is, voor vandaag had het eigenlijk niet gehoeven; maar het is wel handig.

We beginnen in de opleidingsruimte. Het blijkt dat de Fischerwerke elk jaar een groep jeugdigen de kans geeft om op kosten van de Fischerwerke een opleiding in metaalbewerking te doen. Je zult begrijpen dat deze geste door de regio zeer wordt gewaardeerd en het aantal personen dat zich jaarlijks aanmeldt overschrijdt ruimschoots het aantal beschikbare plaatsen. Het mes snijdt niet alleen aan de maatschappelijke kant. Ook de Fischerwerke zelf heeft er baat bij: De beste leerlingen krijgen meestal een baan aangeboden en zo houden ze de kwaliteit van de instroom op peil en die personen kunnen ook nog eens zonder inwerktraject direct aan de slag met o.a. het maken en onderhouden van de spuitgietsmallen.

De volgende ruimte die we bezoeken staat helemaal vol met spuitgietsmachines. Hier worden pluggen gegoten in alle soorten en maten. Er gaat een wereld voor iedereen open, want de meeste kennen alleen de Fischerplug "S6". Maar er zijn er zo ongelofelijk veel meer dat je je afvraagt wanneer ze nu precies toegepast moeten worden. Dat alleen al vergt een studie.

Nu staan de machines uit en is het erg stil in de fabriekshal. Als deze machines echter in gebruik zijn (normaliter van maandag tot en met vrijdag de klok rond), kun je elkaar amper verstaan en is het er tropisch warm. Misschien toch niet eens zo'n slechte dag vandaag...



Overzichtsfoto van diverse bevestigingsmiddelen.

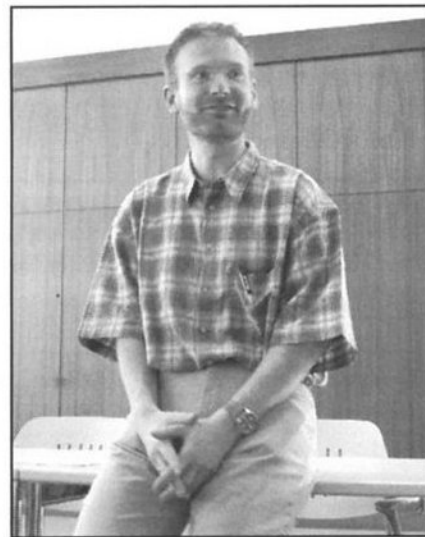
Na een stuk lopen bereiken we een ander deel van de fabriek waar de stalen pluggen en stalen onderdelen voor pluggen worden vervaardigd. Overal machines, overal voorraden, overal gereede producten in een bepaalde fase van het productieproces. Erg leerzaam om dit gehele productieproces in detail uitgelegd te krijgen.

Weer terug naar voren komen we bij de inpakafdeling. Een prachtige machine die pluggen afvult in doosjes; doosjes worden gewogen; uitvalbehandeling; alles met transportbanden en sensoren; prachtig. We horen dat deze machine met behulp van enkele standaard componenten, helemaal zelf is gebouwd. Niets dan lof.

Even verderop komen we langs de voorraden pluggen die klaar liggen om verpakt te worden. Bakken, kratten, kisten vol. Alle soorten en maten liggen er op voorraad. Mooi om te zien en ook tevens het einde van de rondleiding. Bij de portiersloge worden de headsets weer ingeleverd en we bedanken de gids voor de zeer interessante rondleiding.

Rond 15:00 uur zijn we weer terug in de kantine en kan er wat gedronken worden. De groep Duitsers komt ook terug van hun rondleiding en gezamenlijk nemen we weer plaats in de "Lehrsaal" en sluit de heer Wohlfarth de rondleidingen af. Alle bezoekers blijken zich prima vermaakt te hebben en zijn onder de indruk van hetgeen hier allemaal op de Fischerwerke gebeurt.

De groep Duitse bezoeker gaat verder met de magazijnverkoop; onze groep blijft in de "Lehrsaal" achter voor een vraaggesprek met Hartmut Knecht. De heer Knecht is hoofd van de afdeling "Entwicklung & Produktion" van Fischer-technik. Elke vraag mag gesteld worden!



Hartmut Knecht

Een toelichting op enkele opmerkingen /vragen/antwoorden:

- Geel is een moeilijke kleur om stabiel te houden bij UV straling. Sinds 1 jaar is het productieproces dermate getuned dat nu een vrij stabiele variant is bereikt. Grijs/zwart wordt trouwens stabiel gehouden met roet!
- Ondanks het 40 jarige jubileum, staat er géén speciaal jubileummodel op de planning.
- FT is binnen de Fischerwerke winstgevend. Dit is vroeger wel anders geweest... FT zorgt voor 10% van de totaalomzet van de Fischerwerke.
- Er werken op dit moment 4 medewerkers op de ontwikkelafdeling aan FT. Dit betreft zowel werken aan producten/onderdelen/brochures/software als aan modellen. De meeste tijd wordt op dit moment aan de Robo interface besteed.
- Op de wensenlijst van Hartmut staat een internetmodule en een camerakoppeling voor de interface.

- Blauw is een kleur die beperkt wordt gebruikt. Dit zal zo blijven.
- Bestaande onderdelen in andere kleuren uitbrengen vergt administratief en productietechnisch nogal wat. Zo'n onderdeel moet weer een nummer krijgen; op voorraad worden gehouden; toegepast in nieuwe modellen; etc. Dit gebeurt dus alleen als het breed inzetbaar is.
- Grijs zal niet weer terug komen. De actiedozen van dit jaar zijn vooralsnog eenmalig. Alleen als het een verkoophit is zal herproductie worden overwogen.
- De draaikrans wordt bij de vaste kern van bouwers vaak als te klein ervaren. Dit is bij de Fischerwerke bekend, maar commercieel is het niet haalbaar een grotere te ontwikkelen en te produceren (kosten + te kleine oplage). Een nieuwe mal voor een eenvoudig nieuw onderdeel kost al snel 30.000 tot 40.000 euro. En een draaikrans is niet eenvoudig en zal een veelvoud daarvan gaan kosten. Men zal het dus moeten doen met de bestaande onderdelen.
- Professor Artur Fischer is niet meer actief met FT bezig. Het is nu een zelfstandig bedrijfsonderdeel met een eigen staf.
- FT zorgt binnen de Fischerwerke ondanks het kleine aandeel in de omzet, voor een dermate grote naamsbekendheid en goed imago in de markt, dat het nooit zal verdwijnen.
- Reclame maken op radio en TV is gewoonweg te duur en niet rendabel. Dit zal dan ook niet gaan gebeuren. Er wordt wel gericht in diverse bladen geadverteerd. Er wordt ook samengewerkt met andere bedrijven (op bijvoorbeeld beurzen) om kosten te verlagen (zoals met Ravensburger).

Na deze vragenronde is het weer stuivertje wisselen met de Duitse groep: zij hebben nu een vraaggesprek met de heer Knecht en wij gaan naar de fabriekshal met FT voor de magazijnverkoop.

Op de heenreis was al bekend gemaakt wat de prijzen voor de dozen zouden zijn. Die liggen op het niveau wat we van Freetime ook gewend zijn op clubdagen / eindejaarsverkoop. Maar ja; het moment; de ambiance; de om-



geving; de groep: Alles te samen maakt dat er toch weer voor enkele duizenden euro's wordt ingeslagen. De klapper vandaag is de verkoop van enkele kleine dozen (waaronder de Fire Fighter en de Traktor) voor 5 euro het stuk. Die gaan dan ook als warme broodjes met grootverpakkingen tegelijk over de toonbank.

Leuk om te zien dat menigeen zich na de impulsieve aan-



### De magazijnverkoop is een groot succes...

kopen gaat afvragen hoe dat alles mee naar huis moet. De bus is niet het probleem; daar kan het onderin. Maar de meeste zijn ook nog eens met de trein naar Utrecht en 's Hertogenbosch gekomen. En hoe ga je al die FT dozen samen met de bagage naar huis krijgen... Gelukkig mogen we gebruik maken van oude grote kartonnen dozen en tape en touw om alles te goed te verpakken.

Terug in de kantine ontvangt iedereen nog een tasje met wat eten en drinken voor onderweg en dan zit het er voor ons definitief op. Iedereen neemt afscheid van Laurentz en Bianca en bedankt hen voor de leuke dag en de goede verzorging. Moe maar voldaan stappen we in de bus en gaan terug naar het hotel.



### Afscheid van Laurentz en Bianca. Het bezoek zit erop.

's Avonds wordt er niet al te zwaar meer getafeld. De schnitzel met friet bij de Fischerwerke aangevuld met de vele andere versnaperingen hebben ieders maag goed gevuld. Johan Lankheet en ik gaan nog even een rondje wandelen en komen bij een ander restaurant chauffeur

Jan en enkele andere clubleden tegen. Daar hebben we de avond gezellig afgesloten met veel bier en sterke verhalen.

Zaterdag 28 mei: de dag van de terugreis. We zitten allemaal vroeg aan het ontbijt omdat we nog langs Sinsheim willen. Het ontbijt is weer heerlijk met diverse (harde) broodjes. Logies en ontbijt is in deze Gasthof allemaal prima geregeld! Na het ontbijt inpakken, uitchecken en de spullen opbergen in de bus. Rond 09:00 uur vertrekken we en tegen 10:00 uur bereiken we Sinsheim. In deze plaats is een groot Auto & Techniek museum waar ook een collectie Fischertechnik staat opgesteld. Na ontvangst van de toegangskaart, gaat de hele groep dan ook rechtstreeks naar deze collectie. Deze bevat diverse modellen waar de redactie in het clubblad van december 2004 al uitvoerig (inclusief een pagina kleurenfoto's) aandacht aan heeft besteed. Ik ga hier dan ook niet verder op in.



De stand met FT modellen in het museum Sinsheim.

Met de groep is afgesproken dat we een uur in dit museum blijven. Aangezien er zoveel te zien is in dit museum vliegt iedereen vervolgens van hot naar her om enkele highlights te scoren. Zo ben ik zelf gaan kijken in de Concorde die sinds kort (2/4/2004) aan de collectie is toegevoegd. Kan ik nu toch mooi zeggen dat ik ooit in een Concorde ben geweest... Verder "vlieg" ik nog even langs de auto's, treinen en legervoertuigen en dan is het alweer tijd om terug te gaan naar de bus.

De terugreis verloopt zeer voorspoedig. Onze chauffeur Jan had gerekend op veel files in verband met races op het Hockenheim-circuit, maar die blijven gelukkig uit. We zijn dan ook eerder terug in Nederland dan gepland. In Eindhoven en 's-Hertogenbosch wordt afscheid genomen van diverse clubleden en in Utrecht stapt de rest uit. Nog even met de trein naar Apeldoorn en dan zit dit uitstapje er definitief op.

Wie weet gaan we over enkele jaren weer eens naar Duitsland. U moet dan zeker meegaan om dit alles ook eens zelf "live" te ervaren. Tot dan!

## In gesprek met... Jacques Brenkman

tekst en foto's door Evert Hardendood; bewerkt door Kees de Weerd

**Opnieuw heb ik iemand bereid gevonden voor een interview. Deze keer dicht bij huis; ik hoefde slechts vijf minuten te lopen. De kandidaat voor dit interview is namelijk een plaatsgenoot en woont net als uw reporter in Waddinxveen.**

Vreemd eigenlijk, een clublid zo dicht bij huis en toch was ik er nog niet eerder bij op bezoek geweest. Wel hadden we elkaar al eens op een clubdag ontmoet. Bij mijn overweging wie ik nu eens zou benaderen voor een interview dacht ik: nu eens iemand interviewen die nog niet echt bekend is bij de meeste clubleden.

Overigens ook weer iemand die er meer hobby's dan alleen Fischer-technik op nahoudt. "Nee, eigenlijk heb ik geen tijd om te werken" aldus Jacques Brenkman de kandidaat voor dit interview.

Zoals gebruikelijk zitten we eerst even gezellig te babbelen over allerlei onderwerpen. Vaak lijkt het er dan op dat ik zelf wordt geïnterviewd. Helemaal niet erg natuurlijk, maar het wordt nu toch tijd om wat vragen te gaan stellen.

**Vertel eens iets over jezelf, wat doe je bijvoorbeeld in het dagelijks leven?**

Ik werk hier in Waddinxveen op een machine fabriek (Boere machine fabriek). Daar stuur ik de afdeling voor- en eindmontage aan. Ik teken de elektrische schema's en als het nodig is maak ik aanpassingen. Ik repareer ook elektronische dingetjes en houd me bezig met PLC programma's schrijven.



Jacques Brenkman in zijn werkkamer.

Voordat ik bij Boere terecht kwam heb ik bij het lab van Casema gezeten; bij de PTT; bij Nozema; allemaal hoogfrequenttechnieken. Ik programmeer microcontrollers. Ik programmeer in Delphi, turbo Pascal, noem maar op.

### **Wat voor opleiding heb je?**

Ik heb MTS elektronica gedaan. Daarnaast vele (avond)cursussen en vakcursussen vanuit bedrijven. Ook diverse in het buitenland.

### **Wel leuk zoiets?**

Ja, tot op zekere hoogte natuurlijk. Maar op een gegeven moment heb je zoiets wel gezien hoor!

### **Hoe ben je met Fischertechnik in aanraking gekomen?**

Dat is al heel lang geleden. Ik denk dat ik toen een jaar of elf / twaalf was. Het moet zo rond 1971/1972 geweest zijn. Toen kreeg ik met m'n verjaardag doos 300 cadeau. Die doos met een motor erin. Eigenlijk had ik aan mijn ouders om Meccano gevraagd, maar ik kreeg Fischertechnik. Dat vonden mijn ouders bij nader inzien toch beter. Destijds gekocht bij Sliedrecht speelgoed in Gouda.

In die tijd had ik ook een vriend op school die Fischertechnik had. En dat klikte over en weer: hij hierheen, ik daarheen. Je weet wel hoe dat gaat.

### **En je bouwt er ook nog veel mee?**

Als ik weer eens tijd of inspiratie heb. Vaak is het zo dat je alleen wat uit zit te proberen. Dat wil niet zeggen dat er gelijk een model uitkomt, maar dat je zit te experimenteren. En als er dan wat leuks uitkomt zet ik het tegenwoordig gelijk in SnapCon. Dat ken je toch wel? Je bedoelt die software uit Duitsland, waarmee je ook dingen kunt laten bewegen? Ja, van Michael Samek uit Duitsland. Het is een soort 3D profi software. Heel leuk hoor. En als je er een poosje mee gerommeld hebt, leer je vrij snel er iets mee te bouwen. Het probleem met foto's vind ik dat je nooit alles gedetailleerd kunt zien, terwijl je met deze software snel even iets bouwt en het aan alle kanten kunt bekijken. Dat gaat vrij snel; het valt reuze mee.

Nu volgt er een hele discussie over foto's / software enzovoort, teveel eigenlijk om hier allemaal te gaan vermelden. Op naar de volgende vraag.

### **Hoe lang ben je eigenlijk al lid van de club; een jaar of vijf toch?**

Dat zou best kunnen. Ik weet het niet precies meer. Ik weet wel dat ik nog een keer bijna een jaar uitgeschreven ben geweest. Nou ja, geen jaar natuurlijk maar goed. Blijkbaar was de acceptgirokaart kwijt geraakt of zo. Waar blijft dat blad nou toch, dacht ik? Peter Krijnen gebeld: heb jij dat blad al gehad? Die had het dus wel gehad. Ik toch maar even Bert Rook gebeld. Toen ik alsnog betaald had was alles weer snel geregeld.

### **Maar de club bestond al veel langer dan vijf jaar?**

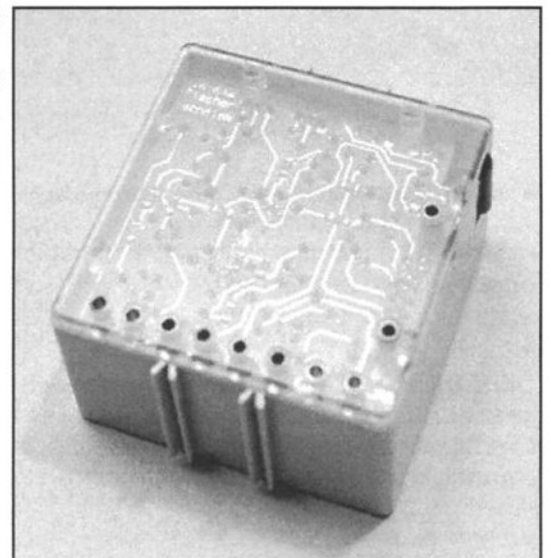
Dat klopt ja, maar daar moet je dan wel het bestaan van weten.

### **Ik ben zelf bij het ontstaan van de club aangeschreven geweest...**

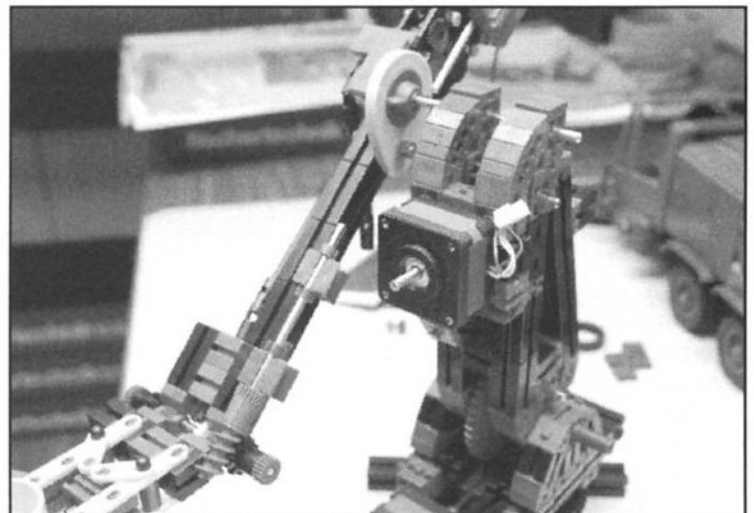
Maar door wie had ik aangeschreven moeten worden? Kijk bij mij is het zo gegaan dat ik een jaar of twintig niks met de spullen gedaan heb. Dus dat is weggeschoven geweest en op zolder terecht gekomen. Op een gegeven moment zijn we op een zondagmiddag met zijn vieren naar een speelgoedbeurs in Utrecht geweest. Dat zal geweest zijn rondom 1997/1998. En daar stond Harold Jaarsma. Ik stond versteld en dacht: is dat spul nog in Nederland te koop?! Toen heb ik gelijk King of the Road meegenomen, de Power Controller en de Power Motorset. Hij tipte mij toen: er is ook een Fischertechnikclub. Ook heb ik destijds via het bedrijfsblad van Casema kennis gemaakt met Peter Krijnen die er met een foto instond van zijn hobby. Maar jij (Evert dus) en Peter zijn vanaf het begin lid, hoe zijn ze dan aan jullie adressen gekomen?



**Knutselhoekje met diverse modellen.**



**Eigengemaakte uitbreiding op de IR ontvanger.**



**Fischertechnik robotarm.**



Vervolgens leg ik hem uit dat Tim van Velsen destijds adressen bij de Duitse club heeft opgevraagd en op die manier de basis legde voor de Nederlandse club. We praten wat over de clubbladen die je destijds van de Duitse club kreeg. Deze heeft Jaques ook ontvangen, zij het wat onregelmatig. Maar dat hoor je wel vaker. Het blijkt dus dat bij de oprichting van de Nederlandse club niet iedereen die wel het Duitse blad ontving benaderd is. Wat de reden of oorzaak daarvan is blijft een raadsel. Verder hebben we het natuurlijk over het clubblad zoals deze nu uitgegeven wordt en vraag ik naar suggesties. Daar weet Jacques niet zomaar antwoord op.

#### **Bijvoorbeeld een brievenrubriek. Zou dat wat zijn of ontaardt dat in zinloze discussie's?**

Ja, het kan. Maar ik denk dat zoiets goed door de redactie geleid zou moeten worden om zinloze langdurige discussies te voorkomen. Verder vraag ik me af of bijvoorbeeld de rubriek 'Kids Corner' niet een beetje te uitgebreid is, terwijl er wellicht niet zo heel veel liefhebbers voor zijn. Het is voor mij natuurlijk makkelijk gezegd hoor. En dan kun je weer zeggen: kom dan zelf eens een keer met iets. Maar misschien is wat ik maak iets te moeilijk voor het clubblad. Als ik bijvoorbeeld een microcontroller schakeling maak voor een tweede ontvanger van de infrarood afstandbediening in zo'n grijs blokje, is dat dan niet te hoog gegrepen?

#### **Nou dat denk ik niet. Eerder al zijn de oude elektronica bouwstenen uitgebreid gepubliceerd door Peter Krijnen.**

Ja, maar dat waren schakelingen op een enkele print, dat is voor veel mensen nog te doen. Maar ik heb een schakeling met een dubbele print. Daarbij ook nogal wat SMD componenten, dus ik zie dat nog niet voor iedereen weggelegd.

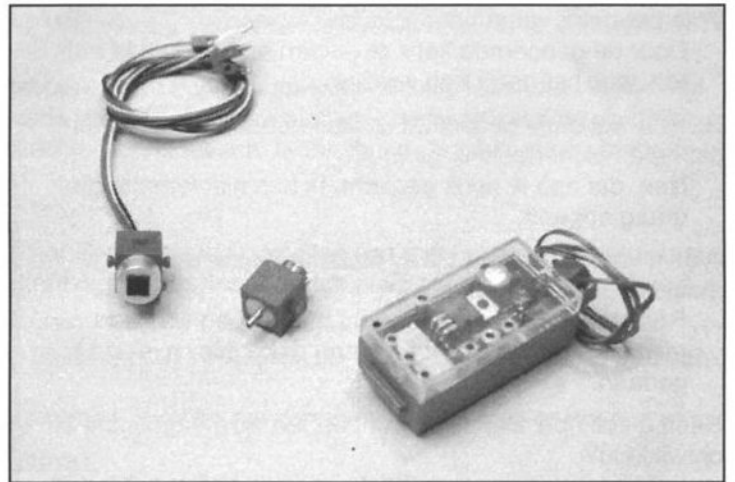
Ook hier ontstaat weer een lange discussie met vooral de vraag: wat is nu nog wel, of juist niet meer geschikt om te publiceren. Ik raad in dit geval Jacques aan zijn elektronische ontwerpen gewoon ter publicatie aan te bieden ook al is dit wellicht voor veel leden te moeilijk om na te bouwen. Maar goed, terug naar het interview.

#### **Echt een suggestie voor het clubblad heb je dus niet?**

Nee niet echt eigenlijk. Wat me wel steeds opvalt is dat je iedere keer bijdragen ziet van hetzelfde kleine "selecte groepje" die aan het experimenteren zijn en dat publiceren. Dat heb ik eigenlijk ook met andere bladen waarop ik geabonneerd ben. Ja en voor de rest; de ene keer staat er wat meer voor je gading in dan de andere keer. Je kunt het natuurlijk nooit iedereen naar de zin maken en het is nu eenmaal een blad wat door vrijwilligers in elkaar wordt gezet. Maar ik denk dat het best mooi en compleet is zo. De website daarentegen vind ik minder innoverend.

#### **Ja maar dat komt omdat ze daar niet echt een team achter zit...**

O, ik dacht dat daar wel een aantal mensen voor waren. Maar als je kijkt naar het Forum, waar ik zelf ook wel eens iets neergezet heb, daar zie je verder weinig andere reacties. Ik denk dat er op het Forum veel meer gedaan zou kunnen worden. Maar ja, als de input er niet is dan houdt het natuurlijk allemaal op.



**Behalve elektronica maakt Jaques ook mechanische onderdelen zoals in het midden een drosselventiel.**

#### **Tenslotte: wat maakt volgens jou Fischertechnik uniek, en wat voor aanvulling zou je nog graag zien?**

Je kunt met Fischertechnik relatief snel bouwen. Ik ben bijvoorbeeld de afgelopen keer op de clubdag in Maarn geweest. Daar waren ook Lego bouwers aanwezig en als je dan een kraan ziet dan denk ik: daar ben je met Lego wel héél erg lang mee bezig. Ik vind eigenlijk dat Lego daar niet zo geschikt voor is. De vormgeving met Lego is wel mooier, maar als je het wat technischer bekijkt, vind ik Fischertechnik geschikter. Kijk bijvoorbeeld naar Volkswagen en BMW. Daar worden productielijnen vormgegeven met Fischertechnik. Daar is het natuurlijk perfect bruikbaar voor en met Lego lukt dat niet.

Het gesprek loopt ten einde. Natuurlijk ontbreekt de discussie over het al dan niet modificeren van bestaande onderdelen weer niet; wat er nog wel en niet meer leverbaar is enz. enz. Jacques wijst daarbij op enkele tekortkoming zoals het aantal ventielen wat nu nog leverbaar is en het zomaar verdwijnen van het smoorventiel. Deze laatste maakt hij dan maar zelf. Inmiddels is ook Jacques zijn vrouw thuisgekomen. Daardoor komt er nog een leuke anekdote ter sprake:

Ik had een grote kist vol Fischertechnik met een schuifdeksel erop. Die had m'n vader ooit eens voor me gemaakt. Mijn vrouw had de gewoonte deze kist als ondergrond te gebruiken voor de kerstboom! Dan kreeg ik het idee: ik ga eens wat met Fischertechnik doen. Maar ja, dan stond de kerstboom er al op. Daarna werd alles weer opgeruimd inclusief kist en dan kwam er van bouwen ook niets meer terecht!

Blijft over het bezoekje aan de hobbykamer. Duidelijk wordt dat Jacques vele hobby's heeft. Zo blijkt hij z'n hand niet om te draaien voor een stukje metaal draaien. Ook wordt er wel eens contact gezocht met andere landen via de korte golf. En niet te vergeten het knutselen met elektronica. Tijdens dit interview zei Jacques al dat hij eigenlijk geen tijd had om te werken; dat wordt hier op zijn hobbykamer duidelijk geïllustreerd!

Nu maar hopen dat hij ook eens wat gaat publiceren! Hij zou er zeker heel wat clubleden een plezier mee doen.

## Interview met Artur Fischer

door Rob van Baal

Tijdens de redactievergadering voor het clubblad 2005-2 werd het idee geopperd om tijdens het bezoek aan de Fischerwerke in mei, een interview te doen met Artur Fischer. Gezien het 40 jarig jubileum van Fischertechnik, bij uitstek een moment om samen met de heer Fischer hierover te praten. Maar helaas bleek de heer Fischer tijdens ons bezoek op vakantie te zijn. Een ontmoeting zat er dus niet in. De heer Fischer wilde echter wel schriftelijk vragen beantwoorden. In dit artikel een weergave van onze vragen en de antwoorden van de energieke 85 jarige man die onze hobby "op zijn geweten" heeft!

Hoe is toch zo'n klein Kerstcadeau een wereldberoemd speelgoed geworden?

Het moet zinvol zijn. Wanneer iets een goed Kerstcadeau is, is het eigenlijk altijd goed.

Wie heeft de naam Fischertechnik verzonnen?

Dat was mijn idee. Misschien waren er wel andere ideeën, ik weet het niet meer.

Was het moeilijk om Fischertechnik in de markt te zetten en in de winkels te krijgen?

Op dat moment was Lego marktleider. Die had echter weinig tandwielen en techniekzaken in het programma. Dat was onze kans en die hebben we gegrepen.

Was het gelijk vanaf het begin een succes?

Door de genoemde kans te grijpen en goed uit te nutten, was het gelijk een succes.

Heeft u wel eens gedacht: Dat was het dan. Ik stop met dat hele Fischertechnik-gedoe?

Nee, dat heb ik nooit gedacht. Ik ben niet iemand die graag opgeeft.

Was u vaak aanwezig als er reclame moest worden gemaakt voor Fischertechnik?

Reclame maken en het product verkopen was een van mijn hoofddoelstellingen. Ik heb dat echter niet alleen gedaan.

Heeft u zelf specifieke dozen of onderdelen uitgedacht of ontwikkeld?

Ik heb het meeste van Fischertechnik zelf ontwikkeld toen ik nog verbonden was aan het bedrijf.

Was er een "speelkamer" in huize Fischer die helemaal vol zat met bouwdozen? Wat heeft u allemaal aan modellen gebouwd? Of was u alleen operationeel bedrijfsmatig bij Fischertechnik betrokken.

Mijn speelkamer was mijn werkplaats thuis. Daar heb ik vele lange avonden doorgebracht om weer iets nieuws uit te denken en uit te werken. Fischertechnik is altijd mijn "kindje" geweest.

Speelt u tegenwoordig nog met Fischertechnik? Veel van de Nederlandse leden van de FT Club zeggen dat ze pas ná hun pensionering voldoende tijd voor deze hobby kregen...

Ik heb al vele jaren niet meer met Fischertechnik gebouwd. Dat komt echter weer wat op gang. Mijn werk is altijd mijn hobby geweest.

Heeft u zelf alle bouwdozen die ooit uitgekomen zijn op zolder liggen?

Nee, helaas niet. Maar enkele van de eerste dozen heb ik nog. Het zijn er jammer genoeg veel te weinig. Je denkt eenvoudigweg niet aan een "museum" als je altijd bezig bent geweest met het ontwikkelen van nieuwe dozen.

Zijn er überhaupt personen die de hele verzameling compleet hebben? Kent u die?

Er zijn wel personen die heel veel hebben. Maar of ze alles ook hebben weet ik niet.

Heeft de Fischerwerke zelf een goed overzicht van alle dozen en documentatie die in de afgelopen 40 jaar is uitgebracht?

Dat moeten ze vast en zeker hebben.

Op welke manier zijn de dozen voor het schoolprogramma ontwikkeld en hoe is het product vervolgens bij de scholen bekend geworden?

Door samen te werken met leraren op verschillende scholen.

In hoeveel landen is het schoolprogramma uitgebracht?

Ik denk zo'n beetje in elk land dat techniekonderwijs op scholen voerde.



Wordt het schoolprogramma vandaag de dag nog gebruikt?

Het wordt in Europa nauwelijks nog gebruikt. Opkomende landen zijn Amerika en China. Daar gaat het heel goed.

Bestaat de wens om met Fischertechnik ooit weer zo groot te worden als vroeger?

Die wens is er inderdaad. Na een lange tijd van stagnatie krijgt Fischertechnik toch weer meer élan. Dat biedt kansen.

In Nederland en ook in andere landen zijn de kinderen van toen nu ouders en komt Fischertechnik van de zolder voor de nieuwe generatie. Speelt de Fischerwerke daarop in?

Het klopt inderdaad dat Fischertechnik weer van de zolder komt. Er wordt ook druk nagedacht over manieren om de markt weer wakker te schudden. Het is jammer dat ik niet bij uw bezoek aan de Fischerwerke aanwezig kon zijn; ik had u graag Artur Fischer TiP willen laten zien. Ik zie zelf veel mogelijkheden en marktpotentieel in het gecombineerd gebruiken van TiP en Fischertechnik. Tot op heden zijn er weinig producten geweest die modelbouw en techniek met elkaar hebben kunnen verenigen.

In Nederland kon je 20 jaar geleden in elke speelgoedwinkel Fischertechnik kopen. Vandaag de dag haast nergens meer. Wordt er aan gewerkt om dit toch weer bij de grote ketens (zoals Intertoys, Top1Toys en Bart Smit) in het programma te krijgen? Als het met Sinterklaas / Kerst in de catalogi staat zal het ook beter verkopen.

Er ligt inderdaad een uitdaging op het vlak van reclame. Met Gameboys kan men nu eenmaal niets maken. Deze tijd heeft een impuls op het gebied van creativiteit nodig. Er daar gaan we aan werken!

Op welke manier bent u vandaag de dag nog betrokken bij Fischertechnik?

Fischertechnik is tegenwoordig een zelfstandig bedrijfsonderdeel. Zij zijn nu verantwoordelijk voor nieuwe producten.

Wordt u nog wel eens gevraagd een oordeel te geven over nieuwe bouwdozen?

Nee. Dat gebeurt niet meer. Ik vind dat ook niet erg.

In Nederland is er een kleine maar zeer gedreven groep Fischertechnikfans die verenigt is in de Fischertechnikclub Nederland. Voor zover wij weten is dit de enige club op dit gebied. Wat vindt u van deze club en waarom is er in Duitsland niet zoiets ontstaan?

De Nederlandse Fischertechnikfans zijn de beste die we hebben. Ik wil dan ook speciaal al jullie leden feliciteren met dit 40 jarig jubileum. Ik heb altijd genoten en geniet nog steeds van alle mooie modellen, goede voorstellen en bijdragen die door jullie leden worden gemaakt. Daar zitten vaak echte parels tussen. Ik maak me dan ook sterk voor een beter gebruik van jullie inbreng dan tot nu toe is gedaan.

Leest u ons clubblad?

Ik heb het altijd gelezen. Vanwege de ontwikkeling van TiP heb ik echter de laatste tijd wat minder goed alle stukken bestudeerd. Door de perfecte vertaling die ik sinds kort ook ontvang, gaat het een stuk makkelijker. Klasse zo'n vertaalservice!

Onze club heeft meerdere malen per jaar een clubdag waarop leden modellen kunnen laten zien. Bent u ooit op één van onze clubdagen geweest?

Ik ben vroeger wel in Duitsland naar clubdagen geweest. Een goede manier om kennis en ervaring op te doen.

Welke wens of wensen heeft u nog ten aanzien van Fischertechnik?

Ik heb nog altijd de hoop en ik geloof er sterk in, dat Fischertechnik weer helemaal terug komt. Ik zie al beweging in die richting. Ik doe al het mogelijke om dat goed te begeleiden.

Heeft u nog een speciale boodschap voor de Nederlandse Fischertechnikfans?

Met heel veel vreugde en dankbaarheid feliciteer ik hierbij alle Nederlandse Fischertechnikfans met het 40 jarige jubileum. Ga zo door!

Met vriendelijk groeten, Artur Fischer.

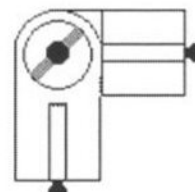
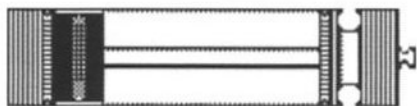
---

## Meer Fischertechnik onderdelen elektronisch beschikbaar

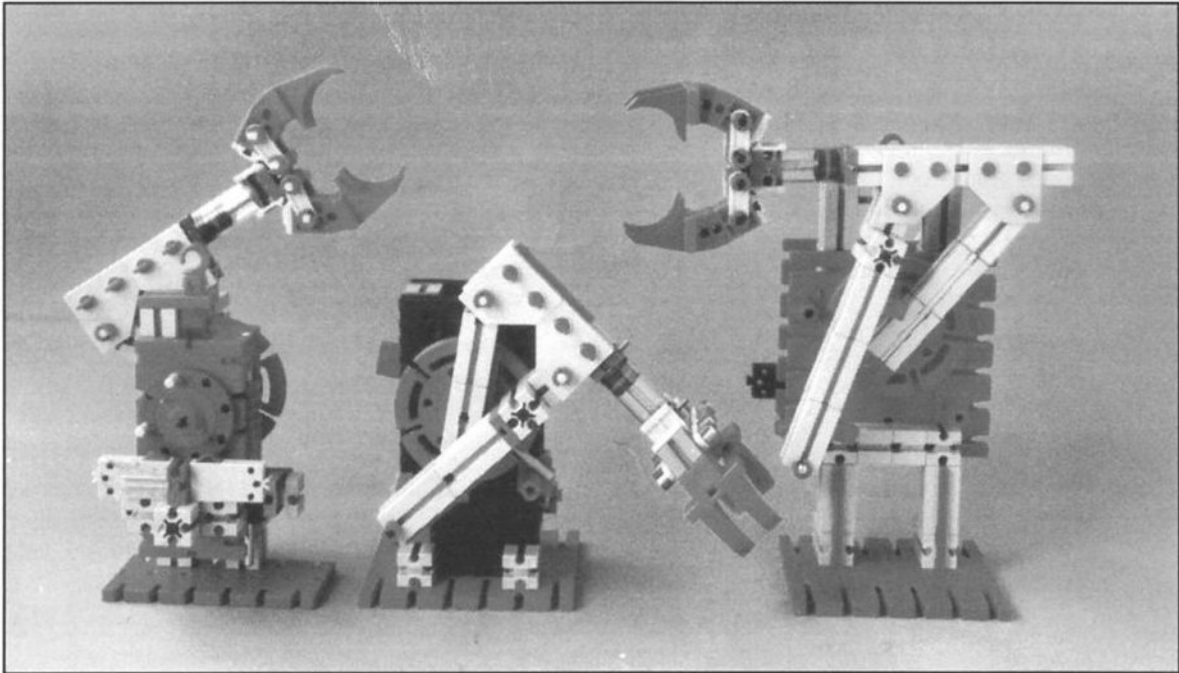
door Evert Hardendood; bewerkt door Rob van Baal

Vorig jaar heeft Evert Hardendood een diskette uitgebracht binnen zijn handelsmerk "Image Disc", waarop een verzameling onderdelen in losse bitmaps te vinden is (80 stuks). Deze zijn erg handig voor leden die eens een model dat ze hebben gebouwd 2 dimensionaal willen uittekenen. Evert heeft een nieuwe diskette uitgebracht met 120 nieuwe bitmaps van fischertechnik onderdelen. Deze bitmaps zijn eenvoudig te bewerken met het programma sPLAN (zie <http://www.vego.nl/abacom>; prijs €34,95 ex BTW). Het is echter ook mogelijk de bitmaps met bijvoorbeeld powerpoint te modelleren. Dit kost echter iets meer moeite.

Leden die interesse hebben in deze nieuwe diskette kunnen contact opnemen met Evert Hardendood via telefoonnummer De nieuwe diskette kost €4,75 excl. verzendkosten. Deel 1 + 2 samen kosten €7,90 excl. verzendkosten.



Het volgende kwartaal in dit clubblad:



**De Arcofast Robot**

**En verder onder andere:**

**Verslag: Clubdag + Ledenvergadering in Maarn**

**Verslag: Clubdag in Schoonhoven**

---

## **Clubdag Schoonhoven - 5 november 2005**

door Clemens Jansen; bewerkt door Rob van Baal

Het is weer zover: De jaarlijkse grote clubdag in Schoonhoven komt er aan. Dit jaar wordt deze clubdag gehouden op zaterdag 5 november. Er zijn al weer veel aanmeldingen binnen met veel nieuwe modellen, dus het belooft een topdag te worden!

Ook dit jaar hebben we zowel de grote als de kleine zaal tot onze beschikking. De kleine zaal is beter geschikt voor de hoge modellen. Heb je jezelf nog niet aangemeld, neem dan contact op met de organisatie. Voor details zie de colofon.

De organisatie zal speciaal voor de jongste leden rondlopen en hun modellen beoordelen. Hiermee kunnen enkele kleine "juniorprijzen" worden verdiend. Dus jeugdleden: Zet 'm op en maak wat moois!

We hebben de Fischerwerke voor deze dag uitgenodigd. We hopen dan ook een delegatie uit het Waldachtal te mogen verwelkomen. In ieder geval zijn de Schoonhoven clubdagen daar bekend, gezien het feit dat ze in de laatste "Fan-Club news" uitvoerig de clubdag van 2004 hebben verslagen.

Wie Fischertechnik wil kopen kan terecht bij Freetime: Harold Jaarsma zal van de partij zijn met de nieuwste dozen en mooie clubaanbiedingen.

Rond de clubdaglokatie is voldoende parkeerruimte, maar -let op- er wordt gewerkt aan de invoering van een zogenaamde "blauwe parkeerzone". Dat betekent dat er maar voor een beperkte tijd (met parkeerschijf) geparkeerd mag worden. Voor leden die de hele dag komen: gewoon de auto voor de deur plaatsen, model uitladen (wij helpen u wel) en daarna de auto buiten de parkeerzone zetten. Let even op de parkeersituatie ter plaatse op 5 november.

Schoonhoven is ook zeer geschikt om uw partner of familie mee naar toe te nemen! Mocht al die mooie modelbouw hen even te veel worden: Er ligt een gezellige winkelstraat om de hoek. Verder is Schoonhoven bekend als de "zilverstad" van Nederland. Op dat gebied is er veel te bezichtigen en te koop...

Partycentrum "de Overkant".

De zaal is open vanaf 08.00 uur voor de leden met modellen en van 10.00 tot 16.00 uur voor het publiek.

Tot ziens in Schoonhoven.